

N:o 17.

Ank. till Riksd. kansli den 14 mars 1899, kl. 1 e. m.

Memorial, dels angående förtydligande af bestämmelsen om stämpelfrihet för utdrag af förmynderskapsprotokoll, dels ock angående behörighet för advokatfiskal i hofrätt att, der stämpelafgift för lågt debiterats, mot enskild person föra talan om utgifvande af det resterande beloppet äfvensom att hos Kongl. Maj:t fullfölja talan mot hofrätts beslut rörande beräkning af stämpelafgift.

(1:a A.)

Inom bevillningsutskottet har framstälts förslag om förtydligande af det i 3 § af kongl. förordningen angående stämpelafgiften den 9 augusti 1894 förekommande stadgandet, att »protokoll vid underdomstol om förordnande eller entledigande af förmyndare» skall vara fritt från stämpel. Med detta stadgande, som tydligen tillkommit till förmån för de omyndiga, har otvifvelaktigt åsyftats, att alla utdrag af förmynderskapsprotokollet skola vara fria från stämpel, och så lærer stadgandet ock hafva af de fleste underdomstolar tillämpats, men då äfven den tolkning lærer hafva gjort sig gällande, att stämpelfrihet skulle ega rum allenast för de protokollsutdrag, hvilka utskrifvas till dem, som förordnas till förmyndare eller entledigas från förmynderskap, men att

deremot de protokollsutdrag, hvilka utskrifvas till dem, som påkalla sådant förordnande eller entledigande, skulle förses med stämpel i likhet med protokoll i allmänhet, torde stadgandet böra affattas så, att det för en hvar blir fullt tydligt, att alla utdrag af förmynderskapsprotokollet skola vara stämpelfria.

Utskottet hemställer därför,

1:o) att Riksdagen måtte besluta, att ifrågavarande i kongl. förordningen angående stämpelafgiften förekommande stadgande skall erhålla följande förändrade lydelse:

»Protokoll, förmynderskaps-, vid underdomstol,
utdrag deraf *fritt.*
,, vid underdomstol, om förordnande eller
entledigande af god man för från-
varande dödsbodelegare eller om före-
läggande för förmyndare eller sådan
god man att ingifva bevis om aflem-
nande af årsräkning öfver sin förvalt-
ning eller om föreläggande för dödsbo-
delegare att ingifva bouppteckning ... *fritt.*

Genom flere i högsta instans meddelade utslag angående stämpelbeläggning i fall, der stämpelbeläggning blifvit i hofrätt granskad, torde den grundsats få anses fastslagen, att, änskönt debiterad stämpel befunnits lägre än vederbort, den embetsman, som varit ansvarig för stämpelbeläggnings, icke kan lagligen förpligtas att ersätta kronan skilnaden i stämpelafgift, när den tolkning af stämpelförordningen, hvarå debiteringen grundats, icke pröfvats vara så felaktig, att embetsmannen derigenom ansetts hafva gjort sig skyldig till embetsfel. För bevarande af kronans rätt i dylika fall är därför uppenbarligen af vigt att talan må kunna, oberoende af åtal mot embetsmannen, föras mot den enskilde parten om utgifvande af den resterande stämpelafgiften, och synes sådan befogenhet lämpligen böra tillkomma advokatfiskalen i den hofrätt, der granskningen egt rum. Då emellertid olika meningar yppats, huruvida enligt gällande lag behörighet härutinnan tillkommer advokatfiskalen, har utskottet ansett kompetens i sådant hänseende böra honom uttryck-

ligen tillerkännas; och torde detta lämpligast ske genom ett tillägg till 41 § stämpelförordningen, hvilken paragraf är af följande lydelse:

»De insända stämpeldelarne skola i hofrätternas advokatfiskalskontor granskas och med protokollen jemföras genom dertill af hofrätterna förordnade tjänstemän, hvilka böra förekommande felaktigheter hos advokatfiskalen anmäla; egande desse tjänstemän att för omförmälda granskningsarbete, hvilket för alla under ett år till advokatfiskalskontoret aflemnade protokoll bör vara fulländadt senast inom slutet af det nästföljande året, uppbära af stämpelmedlen utgående arfvoden.»

På grund af hvad sålunda anförts hemställer utskottet,

2:o) att Riksdagen måtte besluta, att 41 § i Kongl. förordningen angående stämpelafgiften skall erhålla följande förändrade lydelse:

»Mom. 1. De insända — — — — — arfvoden.

Mom. 2. Finner advokatfiskalen på grund af anmälan, hvarom i mom. 1 blifvit sagdt, anledning att mot embets- eller tjänsteman anställa åtal för fel eller försummelse i afseende å stämpelbeläggning, förfares på sätt 56 § stadgar. Advokatfiskalen vare jemväl obetaget att, der han för bevarande af kronans rätt finner sådant nödigt, i hofrätten föra talan mot enskild part om utgifvande af jelande stämpelbelopp.»

Härjemte har utskottet velat föreslå ett tillägg till 26 § stämpelförordningen, hvari stadgas följande:

»Vill någon i annat fall, än i 25 § sägs, föra talan om återfående af stämpelafgift, som af embets- eller tjänsteman debiterats eller i enlighet med dennes tillsägelse blifvit erlagd för sådan handling, hvars stämpelbeläggning enligt 40 § skall i hofrätt granskas, må dylik talan inom sex månader från det klandrade stämpelbeläggningsenligt rum anhängiggöras i den hofrätt, hvarunder embets- eller tjänstemannen lyder, samt, i fall af befogenhet, genom besvär öfver hofrättens beslut hos Konungen fullföljas inom hälften af den tid, som i 30 kap. 9 § rättegångsbalken stadgas, dervid bör fullgöras hvad uti 18 § af samma kap. finnes föreskrifvet.»

I detta lagrum saknas bestämmelse huruvida advokatfiskal i hof-rätt eger befogenhet att utan särskildt bemyndigande mot hofrätts be-slut i stämpelfråga, der advokatfiskalen icke kan sägas vara part, full-följa talan hos Kongl. Maj:t. Olika meningar härom hafva ock upp-repade gånger uttalats vid frågans pröfning i högsta instans. Till aflägsnande af tvekan i sådant hänseende och då det för iakttagande af kronans rätt i dylika fall synes önskvärdt, att nämnda befogenhet tillkommer advokatfiskalen, har utskottet ansett en bestämmelse i sådant syfte böra stadgas samt hemställer förty,

3:o) att Riksdagen måtte besluta, att 26 § i kongl. förordningen angående stämpelafgiften skall erhålla följande förändrade lydelse:

»Vill någon — — — — —
 — — — — — lyder. *Part som ej nöjes åt hofrättens beslut, så ock advokatfiskalen i hofrätten, der han finner sådant nödigt för bevarande af kronans rätt, ega mot beslutet fullfölja talan genom besvär, hvilka skola till Konungen ingifvas inom hälften af den tid, som i 30 kap. 9 § rättegångsbalken stadgas; skolande enskild part dervid fullgöra hvad uti 18 § af samma kapitel finnes föreskrifvet.»*

Stockholm den 13 mars 1899.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Herrar grefve *Hamilton* och *Bergendahl* hafva begärt få anteck-nadt, att de icke deltagit i den slutliga behandlingen inom utskottet af de i detta memorial omförmälda frågor.